

Redactie:

Mr. H. Singer-Dekker
Burg. Elsenlaan 147
Rijswijk-Z.H.
Telef. 070-11.98.43

✕

Administratie:

Oudegracht 152
Utrecht

✕

Versijnt
Maandelijks

Abonnementsprijs
f 3.— per jaar

MEI 1960

9e JAARGANG

HUMANISTISCHE DOCUMENTATIEDIENST

Uitgave van de Stichting Humanistisch Centrum Mens en Wereld

I N H O U D S O P G A V E.

HUMANISTISCH VERBOND.

Zuid-Afrika, brief aan de Nederlandse regering - telegram aan de Zuid-Afrikaanse regering	Blz. 75/76
Persconferentie	" 76/77
Luisterkring	" 77
Topkaderconferentie	" 77
De Volkstelling	" 77
Benoemingen	" 77
Studiedagen	" 77
Emigratie-commissie	" 77
Landdag te Wageningen	" 78
Zomerkampen 1960	" 78/79

HUMANISTISCHE STICHTING SOCRATES.

Landdag	" 79
---------	------

HUMANITAS.

Kaderorgaan	" 79
Bejaardentehuizen	" 79
Reclassering	" 80
Benoemingen	" 80
Jubileum Humanitas	" 80
Uitgaven van Humanitas	" 81
Collecten	" 81

HUMANISTISCH THUISFRONT.

Kunsttentoonstelling in "Het Hunehuis" te Havelte	" 81
---	------

HUMANISTISCHE WERKGEMEENSCHAP IN DE PARTIJ VAN DE ARBEID.

Maandblad "Vernieuwing"	" 81
-------------------------	------

RADIO-LEZINGEN.

Lezingen in de maand mei voor de VARA	" 82
---------------------------------------	------

INTERNATIONALE LITERATUURLIJST.

" 82/83

INTERNATIONAAL NIEUWS.

Denemarken	" 83
Persoonlijke contacten van de IHEU	" 84
De jongeren-wedstrijd	" 84
Congres van de IHEU	" 84
Werkcommissies	" 84
De correspondentie-club	" 84

VAN ALLE KANTEN.

Verslagen, reportages enz.

Tentoonstelling in het militair tehuis "Het Hunehuis" te Havelte (Het Steenwiker Dagblad)	Blz. 84/85
De Dordtenaar over het jaarverslag van de afdeling Dordt van Humanitas	" 85
De persconferentie van het Humanistisch Verbond	" 85
Lezingen van niet-Humanisten over het Humanisme (Het Nieuwsblad van het Noorden)	" 85/86
Rede Ds. Kalf te Valkenburg-Z.H. (De Nieuwe Leidsche Courant)	" 86

Humanistische rubrieken

Humanistische rubriek in Gelderlander Pers (Het Arnhems Dagblad)	" 86
Humanistische rubriek in Het Parool	" 87

Artikelen en beschouwingen

(De Twentse Courant)	" 87/88
("Nieuwe Stemmen")	" 88

HUMANISTISCH VERBOND.

Zuid-Afrika, brief aan de Nederlandse regering - telegram aan de Zuid-Afrikaanse regering.

Het Hoofdbestuur van het Humanistisch Verbond heeft zich met de volgende brief tot de Minister-President gericht:

H U M A N I S T I S C H V E R B O N D

Utrecht, 2 april 1960

Aan Zijne Excellentie de Minister-President
Plein 1813
's-Gravenhage.

Excellentie,

Het hoofdbestuur van het Humanistisch Verbond vindt in de tragische gebeurtenissen in de Unie van Zuid-Afrika, welke het Nederlandse volk zeer blijken te hebben geschokt, aanleiding zich tot U te wenden met het verzoek te bevorderen, dat de Nederlandse regering zich in de Assemblee der Verenigde Naties duidelijk uitspreekt ten gunste van de stelling, dat de rassendiscriminatie in Zuid-Afrika door de V.N. veroordeeld dient te worden.

Het hoofdbestuur van het Humanistisch Verbond wijst er op, dat artikel 1 lid 3 van het eerste hoofdstuk van het Handvest als een der doeleinden van de Verenigde Naties noemt "het bevorderen en aanmoedigen van eerbied voor menselijke rechten en voor fundamentele vrijheden voor allen, zonder onderscheid te maken betreffende ras, geslacht, taal of godsdienst".

Op grond hiervan aanvaarde de Assemblee op 10 december 1948 de Algemene Verklaring van Rechten van de Mens, aan welke verklaring de Nederlandse regering door haar ondertekening moreel gebonden is. Zij is naar de mening van het hoofdbestuur daarom verplicht, de Zuid-Afrikaanse regering er op te wijzen, dat deze handelt in strijd met artikel 1 van het Handvest, zolang zij volhardt in het handhaven van haar rassenspolitiek.

Weliswaar schrijft artikel 2 lid 7 van het Handvest voor, dat de Verenigde Naties niet gerechtigd zijn tussenbeide te komen in kwesties welke essentieel vallen binnen de eigen jurisdictie van een staat, maar de behandeling dezer kwestie door de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties op grond van artikel 6, dat gewaagt van volgehouden schending van de beginselen van het Handvest, maakt het volgens het hoofdbestuur van het Humanistisch Verbond duidelijk, dat handhaving van de rassendiscriminatie door de Unie van Zuid-Afrika een probleem vormt, waaraan de leden van de Verenigde Naties niet voorbij kunnen gaan.

Het is om deze redenen, dat het hoofdbestuur van het Humanistisch Verbond U verzoekt te bevorderen, dat de Nederlandse regering zich niet wederom van stemming onthoudt, indien het er in

de Assemblee der Verenigde Naties om gaat van de regering van Zuid-Afrika te verlangen, dat zij haar binnenlandse beleid inzake de rassenproblemen in overeenstemming brengt met de verplichtingen, waaraan elk lid der Verenigde Naties volgens artikel 1 gebonden is.

Namens het hoofdbestuur van het
Humanistisch Verbond,
w.g. J.P. van Praag, Alg.voorzitter
w.g. B.J. Max, Alg. secretaris

26 maart 1960

Aan de Minister-President van Zuid-Afrika is het volgende telegram verzonden:

Het Hoofdbestuur van het Humanistisch Verbond in Nederland tekent protest aan tegen de apartheidspolitiek die leidt tot bloedige excessen zoals die zich kortelings hebben voorgedaan

Persconferentie.

Op 22 april heeft het Hoofdbestuur een persconferentie gehouden in Hotel Central te Den Haag. Tien verslaggevers waren aanwezig, waaronder drie van R.K. bladen.

Aanleiding voor deze conferentie waren de aanstaande volkstelling en het éénjarig bestaan van de Luisterkring.

De voorzitter gaf een korte uiteenzetting van de radiokwestie. Hij deelde mede, dat de Luisterkring in het eerste jaar van haar bestaan circa 25.000 leden heeft gekregen. Bovendien hebben 250 hoogleraren en 160 vooraanstaande letterkundigen het verzoek van het Verbond, in de nieuwe omroepwet zendtijd toebedeeld te krijgen, ondersteund. Aan de verslaggevers werd een lijst met alle namen van deze hoogleraren en letterkundigen overhandigd.

Verder vertelde Dr. van Praag nog, dat een NIP0-onderzoek heeft uitgewezen dat op een willekeurige zondag circa 200.000 Nederlanders luisterden naar het Humanistisch kwartiertje op de VARA. "Een groep, die op deze wijze heeft getoond iets tot stand te kunnen brengen en in een behoefte te voorzien, heeft toch recht op eigen zendtijd" zei Dr. van Praag. "Men verwijst ons wel naar een eigen omroepvereniging. Dat is met deze getallen voor ogen bepaald geen onmogelijkheid meer, maar het is niet wat wij bedoelen. Wij wensen niet nog een zuil aan het omroepbestel toe te voegen. Een Humanistische radio met Humanistische concerten, hoorspelen en kookpraatjes is bepaald niet de vorm, welke ons het meest ideaal lijkt. Wij menen echter aanspraak te mogen maken op enige zendtijd als genootschap op geestelijke grondslag, om op onze eigen wijze bij te dragen aan de verdieping van het levensinzicht van vele buitenkerkelijken", aldus Dr. van Praag.

Over de volkstelling sprekende, zei Dr. van Praag, dat het niet zonder belang is, dat het aantal buitenkerkelijken objectief wordt vastgesteld, al zijn lang niet alle buitenkerkelijken Humanisten. Het Humanistisch Verbond heeft dan ook grote aandacht besteed aan de vraagstelling op dit punt. Een aantal wijzigingen, die een zuiverder resultaat kunnen waarborgen, zijn voorgesteld aan het Centraal Bureau voor de Statistiek, dat een aantal daarvan

heeft overgenomen, doch niet allen. Het is in elk geval van belang, een ieder duidelijk te maken, dat er niets onbehoorlijks in zit, buitenkerkelijk te zijn. Als men zich als zodanig beschouwt, behoort met dit zelfs op te geven, onafhankelijk van de vraag of men dooplid is e.d., constateerde Dr. Van Praag.

De Luisterkring.

Ter gelegenheid van het éénjarig bestaan van de Humanistische Luisterkring is "Het Woord van de Week" van 18 april met 8 pagina's uitgekomen. Behalve de twee voor AVRO en VARA gehouden lezingen, resp. van Dr. Prins en Prof. Stuiveling, bevat dit nummer een oproep tot verdere uitbreiding van de Luisterkring van de ondervoorzitter van het Verbond, Mr. Dr. Roethof en een overzicht met verklarende tekening van de samenwerkende humanistische organisaties.

Topkaderconferentie.

Op de op 9 en 10 april in "De Ark" te Nunspeet gehouden halfjaarlijkse conferentie van leden van het hoofdbestuur met gewestelijke bestuurders en, deze keer, vertegenwoordigers van gemeenschappen met meer dan 200 leden, heeft men diepgaand gediscussieerd over een tweetal inleidingen, resp. van Dr. van Praag over "Humanisme en buitenkerkelijkheid" en van org.-secr. Polet over datgene, wat in 1960 bijzondere aandacht vraagt. Op de zondagmorgen is het jaarverslag onder de loupe genomen.

De Volkstelling.

Aan gemeenschappen, die hierop prijs stellen, werd door het hoofdbestuur een folder ter beschikking gesteld, die in ruimer kring verspreid kon worden, teneinde aan te dringen op een eerlijk antwoord op de vraag, of men al dan niet als behorend tot een kerk of godsdienstige gemeenschap gerekend wenst te worden. Aan sommige gemeenschappen werd ook een tekst voor advertenties verstrekt.

Benoemingen.

In zijn vergadering van 30 april heeft het hoofdbestuur zijn goedkeuring gehecht aan de benoeming van de volgende personen:
de Heren Kuyt te Heerenveen en Meyer te Terneuzen als plaatselijke geestelijke raadslieden;
de Heer Kiers te Langedijke als geestelijk raadsman voor de arbeiderskampen;
de Heren Heyboer te Warnsveld, De Jong te Zwijndrecht, Van Sandwijk te Doetinchem en Tjalsma te Rotterdam als geestelijke raadslieden voor de Inrichtingen van Justitie en de Heer Uitenbogaard te Amsterdam als geestelijk raadsman voor huize "Ellinchem".

Studiedagen.

De door verschillende gewesten georganiseerde studiedagen zijn allen een succes geweest. Uitvoerige verslagen hierover zijn verschenen in het mededelingenblad voor de leden van het H.V., "In en Om".

Emigratie-commissie.

Het lid van deze commissie, Mej. H.M. ter Heege te Amsterdam is gekozen als lid van het D.B. van de Algemene Emigratie Centrale.

Landdag te Wageningen.

Op Hemelvaartsdag wordt een landdag te Wageningen gehouden. Het programma luidt als volgt:

Vanaf 10.00 uur aankomst in Junushoff, 11.00 uur: Welkomstwoord door Dr. Van Rijsingen, declamatie.

Na de broodmaaltijd kan men een bezoek brengen aan de tuinen en gebouwen van de Landbouwhogeschool of wandelen in de omgeving. De kinderen krijgen in die tijd een toneelvoorstelling.

Tussen 15.00 en 16.00 uur volgt een gezellig samenzijn, terwijl de dag besloten wordt met een kleurenfilm.

Zomerkampen 1960.

Familiekampen

"De Ark" - Nunspeet:

4 familiekampen in de weken van:

23 juli t/m 30 juli (volgeboekt)

30 juli t/m 6 augustus (volgeboekt)

6 aug. t/m 13 augustus

13 aug. t/m 20 augustus

Prijzen volwassenen f. 49.50

Kinderen 6 t/m 10 jaar " 40.--

Kinderen 0 t/m 5 jaar " 28.50

Leiding: 30-7 t/m 6-8 Hr. en Mevr. Lageman.

Leiding 6-8 t/m 20-8 wordt nog bekend gemaakt.

Zeilkamp Langweer(Friesland)

Dit kamp wordt gehouden van 23 juli t/m 6 augustus a.s. Kosten f.55.-- per week per persoon, incl. huur van boten. Kookster is aanwezig.

Leiding: de Heer en Mevr. Kamminga.

Kinderkampen

Voor kinderen van 10 t/m 12 jaar wordt een kinderkamp gehouden van 13 t/m 20 augustus a.s. te Elspeet. Prijs f. 39.50 per week, incl. f.2.-- zakgeld.

De kinderen van 12 t/m 15 jaar (beslist niet ouder) kunnen naar een tentenkamp op Texel en wel van 10 t/m 20 augustus a.s. Prijs voor 10 dagen f. 47.50. Dit kamp is reeds volgeboekt.

Leiding: de Heer P. van Soelen te Bilthoven.

Aanmeldingen en correspondentie over alle kampen van de buitenwerkcommissie te richten aan: Centraal Bureau - Humanistisch Verbond, Oudegracht 152, Utrecht. Tel. 030-10163. Postrekening 30.49.60.

a. Het Pinksterkamp wordt gehouden van 4 t/m 6 juni. De prijs bedraagt f.17.-- per persoon, kinderen f. 14.--. Aanvang 4 juni om 16.00 uur. Einde 6 juni na diner.

b. Kinderkamp

Dit kamp wordt gehouden in het jeugdgeheel van "De Ark" en wel in de week van 13 t/m 20 augustus. Prijs f.36.-- per persoon. Leeftijd 7 t/m 12 jaar.

Leiding: de Heer H.J.v.d. Wateren te Haarlem.

c. Bejaardenkampen

Van 21 mei t/m 28 mei en van 28 mei t/m 4 juni is "De Ark" gereserveerd voor de bejaarden. Prijs f.38,50 per week.

d. Pensionweken

In juni en de eerste helft van juli is het mogelijk zijn vakantie in "De Ark" door te brengen.

Pensionprijs volwassenen	f. 42.--
Kinderen 6 t/m 10 jaar	" 32.--
Kinderen 0 t/m 5 jaar	" 26.--

Aanvragen en aanmeldingen over de onder a t/m d genoemde kampen te richten aan het Vacantie- en Conferentie-oord "De Ark", Belvédèrelaan 14, Nunspeet.

-0-

HUMANISTISCHE STICHTING SOCRATES.

Landdag.

In het vorige nummer konden wij U alleen nog maar mededelen, dat de landdag van de Hum. Stichting Socrates op 3 april gehouden was, met als spreker Dr. J.P. van Praag over "Actieve verantwoordelijkheid - Humanisme als grondslag van geestelijk en maatschappelijk werk". Thans kunnen wij daaraan nog toevoegen, dat er circa 80 deelnemers waren, die werkelijk buitengewoon geanimeerd met elkaar hebben gediscussieerd. Wellicht ten overvloedige vestigen wij er de aandacht op, dat het onderwerp ook reeds werd behandeld in een viertal artikelen van de hand van Dr. van Praag in "Mens en Wereld", het ledenorgaan van het Humanistisch Verbond, en wel in de nummers van 21 december 1959, 9 januari, 6 februari en 20 februari 1960.

Deze artikelen zijn in een eenvoudige brochure samengevat en voor belangstellenden (voorzover de voorraad strekt) gratis verkrijgbaar.

-0-

NEDERLANDSE VERENIGING VOOR MAATSCHAPPELIJK WERK

"HUMANITAS"

Kaderorgaan.

Het Kaderorgaan, Humanitas genaamd, bevat in het aprilnummer artikelen van Dr. L. van Gelder over "Sociale gedragvorming" (II) J.H. Hoornweg over "Gevangenenbezoek", E.J. Wilzen-Bruins over "Beoordelen en saneren van gezinsfinanciën", E. Fonderie-Tierie en W.C. Nooter-Hulsen over "Lectuurvoorziening voor bejaarden"; verder boekbesprekingen en verslagen van conferenties.

Bejaardentehuizen.

De afdeling Hengelo is bezig het complex bejaardenwoningen uit te breiden met een klein pensiontehuis met 25 plaatsen.

Reclassering.

Per eind 1959 werden door de landelijke sectie Reclassering van Humanitas enige cijfers, gegroepeerd per provincie, bekend gemaakt, die betrekking hebben op de groei van het reclasserings-medewerkerscorps van Humanitas in de laatste vijf jaren.

<u>Provincie</u>	<u>1955</u>	<u>1956</u>	<u>1958</u>	<u>1959</u>
Groningen	4	5	14	21
Friesland	4	5	14	13
Drente	7	8	13	17
Overijssel	14	14	20	24
Gelderland	16	19	38	39
Utrecht	18	24	27	25
Zuidelijke Prov. + Zeeland	8	6	3	17
Noord-Holland	52	63	88	80
Zuid -Holland	48	57	97	97
	<u>171</u>	<u>201</u>	<u>314</u>	<u>333</u>
	=====	=====	=====	=====

Benoemingen.

De afdeling Zwolle van Humanitas heeft besloten een plaatselijk maatschappelijk werkster aan te stellen, naar gehoopt wordt reeds op 1 juni a.s.

Tot maatschappelijk werkster van de afdeling Utrecht van Humanitas is benoemd Mej. A.Th. van den Wijngaard.

Het doet het hoofdbestuur en plaatselijk bestuur veel genoegen, dat de vacature wegens het vertrek van Mej. van Seters uit Utrecht met deze benoeming is opgeheven.

Tot leidster van de gezinsverzorging bij Humanitas te Haarlem is benoemd Mej. T. Bruin als opvolgster van Mej. van Keppel.

Bij de afdeling Amsterdam is als opvolgster van Mej. H. Reichenberger benoemd als plaatselijk maatschappelijk werkster Mej. E.N. Tusenius.

Jubileum Humanitas.

Op 21 mei 1960 wordt het 15-jarig bestaan van de vereniging gevierd met een zaterdagmiddagbijeenkomst, te houden van 14.30 tot 17.00 uur in het Minerva-Paviljoen te Amsterdam.

Het programma is als volgt:

14.30 - 15.00 uur	-	Ontvangst met thee.
15.00	-	Opening door de voorzitter Mr.Dr. J. In 't Veld.
15.10	uur	- Rede van Prof. Dr. R. Schippers, voorzitter van de Nationale Raad voor Maatschappelijk Werk te Den Haag.
15.40	uur	- Declamatie.
16.00	uur	- Rede van de Heer C. Uitenbogaard, staffunctionaris aan het Centraal Bureau van Humanitas te Amsterdam.
16.30	uur	- Felicitaties.
17.00	uur	- Sluiting.

Uitgaven van Humanitas.

De in het vorige nummer aangekondigde brochure van Humanitas: "Het Strafprobleem" door: Mej. Prof. Mr.Dr. J.C. Hudig - Prof. Dr. G.Th. Kempe - Mej. D. Rijz - Dr. F.J. Tolsma - L. Turksma en C.J.F. van Veen is verschenen; bij het Centraal Bureau van Humanitas verkrijgbaar voor f. 1.-- door overmaking op postgiro no. 58.20.00, met vermelding "Strafprobleem".

Collecten.

De collecte van Humanitas te Rotterdam heeft op zaterdag 23 maart, dank zij de inspanning van meer dan duizend medewerkers, f. 15.300.-- opgebracht.

Wat des te meer verheugt bij het incasseren van deze gift van de Rotterdamse bevolking is het feit, dat het collectantenleger voor een zeer groot gedeelte uit jonge mensen beneden de twintig jaar bestond.

Het resultaat is niet gemakkelijk verkregen, men kan gerust zeggen, dat de organisatoren een vrije-tijd-bestedings-offer hebben gebracht, dat slechts éénmaal per jaar te leveren is, maar de Rotterdammers hebben met het in twee opeenvolgende jaren leveren van deze prestatie bewezen, dat een dergelijke krachtsinspanning voor een Humanitas-afdeling niet als een uitzondering behoeft te worden gezien.

De collecte van de afdeling Amsterdam van Humanitas is nu vastgesteld op 18 juni a.s.

-o-

HUMANISTISCH THUISFRONT.

Kunsttentoonstelling in "Het Hunehuis" te Havelte.

In het militair tehuis van het Thuisfront, "Het Hunehuis" te Havelte is een kunsttentoonstelling geopend. (Zie ook Van Alle Kanten).

-o-

HUMANISTISCHE WERKGEMEENSCHAP IN DE PARTIJ VAN DE ARBEID.

Maandblad "Vernieuwing".

Het aprilnummer van "Vernieuwing", het orgaan van de H.W.G., bevat een uitvoerig artikel van Henri Sandberg over "Afrika", het pas ontdekte, nieuwe werelddeel. In dit artikel bepleit hij een hechte, loyale samenwerking tussen Europa en Afrika.

J. Engels behandelt in scherp-critische zin de bezitsvorming.

Drs. Anne Vermeer rafelt in het maandblad de kwalijke term "christelijk-sociale politiek" van de confessionele partijen uiteen aan de hand van concrete politieke vraagstukken.

De propaganda-actie voor uitbreiding van de lezerskring van "Vernieuwing" leverde tot heden ruim 15% winst op aan nieuwe abonnees.

Op aanvraag bij het secretariaat Haagweg 210 te Leiden worden gaarne gratis nummers ter kennismaking toegezonden.

-o-

RADIO-LEZINGEN.

Lezingen in de maand mei voor de VARA.

- 15 mei : Dr. D.H. Prins "Een briefwisseling".
22 mei : Prof. Dr. G. Stuiveling "Uit humanistisch oogpunt".
29 mei : Mr. H.B.J. Waslander "Geloof en ongeloof; Kerk of geen kerk".

-o-

INTERNATIONALE LITERATUURLIJST.

THE HUMANIST (ENGLAND)

Vol. 75 No. 4
April 1960

A visit to the Soviet Union
Did Freud ever live?
McCarthy unmasked
The ethical failure of Orthodoxy
The dream of William Morris
How fast do you read?
A resurrection of political
philosophy?
The police and the public
Christianity in the theatre

W.E. Swinton
D. Geraint Jenkins
Robert Greacen
Martin A. Larson
Clare Bartlett
David Gunston

Antony Flew
G.G.L. Du Cann
A.D. Cohen

THE HUMANIST (ENGLAND)

Vol. 75 No. 5
May 1960

The faith of a Humanist
Hardy and the tragic sense
The morality of Jehovah
What Germans think today
Science in ancient China
The limits of pure reason
An African's view of
Christianity
Why world government?
Science and religion

Sir Julian Huxley
Geoffrey Schofield
Pat Sloan
Terence Driver
D.G. Macrae
Meyrick H. Carré

Ernest Graves-Abayie
Joseph Reeves
T.R. Miles

THE ETHICAL OUTLOOK

Vol. XLVI No. 2
March/April '60

Televised violence
Social fission and fusion
Then and now in ethical culture
The evolutionary vision
Labor-Management conflict
Pessimists, too, are Escapists
Ethical Humanists in other lands
Remembering an art-teacher

Bertha S. Gruenberg
Sir Julian Huxley
Leo Hirsch
Norman D. Fletcher
M.I. Spetter
Thomas B. Brumbaugh

THE MONTHLY RECORD

Vol. 65 No. 4
April 1960

Percival Chubb
The moral crisis in America

J.H.H.
Dr. John G. Gill

Refugees and research
On re-reading Emerson

Dr. W.E. Swinton
Richard Clements

THE RADICAL HUMANIST (INDIA)

Vol.XXIV No.9
28-2-1960

Implications of monolithic
decentralisation
The SPS: Its role and future
The unpublished manuscripts of
M.N. Roy

Balraj Puri
Suyash Malik

Vol.XXIV No.10
6-3-1960

Education a victim of Politics
Trade Unionism and managerial
functions
Old societies, New state

C.T. Daru
V.B. Karnik
Biswanath Banerjee

Vol.XXIV No.11
13-3-1960

Military defeat and political
victory of Indonesian rebels
The humanist content of revolution-
ary socialism - I
The face of the Fifties

Arslan Humbaraci
Buddhadeb Bhattacharyya
J. Bronowski

Vol.XXIV No.12
20-3-1960

Hunger can be conquered
The humanist content of revolution-
ary socialism - II
Student indiscipline

B.R. Sen
Buddhadeb Bhattacharyya
Biswanath Bauerjee

DIE FREIGEISTIGE AKTION (DEUTSCHLAND)

Jahrg.4 - No.4
April 1960

Baruch Spinoza
Christlicher Antisemitismus
Irrwege and Tatsachen

Hermann Salomon
Prof. Dr. G. von Frankenberg
Prof. Rudolf Genschel

DIOGENES (BELGIË)

Cahier No.1
dec. 1959

Onkerkelijkheid, vooral in het
Vlaamse land

Prof. Dr. J. Dhont

-o-

INTERNATIONAAL NIEUWS.

D e n e m a r k e n .

Humanistisch Verbond opgericht.

In Denemarken is een Humanistisch Verbond opgericht, dat toelating
tot de IHEU heeft verzocht.

Persoonlijke contacten van de IHEU.

De IHEU heeft persoonlijke contacten in Australië, Canada, Mexico en Taiwan.

De jongeren-wedstrijd.

De jongeren-wedstrijd om de beste beschouwing over het Humanisme, die verleden jaar over de gehele wereld werd georganiseerd, heeft 85 inzendingen opgeleverd uit 19 landen. Er is een voorselectie gehouden, waarna 50 beschouwingen zijn voorgelegd aan een internationale commissie.

Congres van de IHEU.

Het staat nu vast, dat het congres van de IHEU in 1962 in Oslo zal worden gehouden.

Werkcommissies.

De IHEU heeft twee nieuwe werkcommissies gevormd. Eén voor groepswork, onder leiding van Mr. M.L. Burnet te Londen en één voor Public Relations, onder leiding van Mr. H. Singer-Dekker te Rijswijk.

De correspondentie-club.

De correspondentie-club groeit en groeit. Wie mee wil doen kan zich wenden tot de IHEU, Oudegracht 152 - Utrecht. Verzocht wordt op te geven: naam, adres, leeftijd, werkkring en de talen, waarin men wenst te corresponderen. Ook is het aanbevelenswaard de onderwerpen te noemen, waarvoor men belangstelling heeft en waarover men zou willen corresponderen. Verder dient f. 2.-- te worden overgemaakt aan de IHEU.

-o-

VAN ALLE KANTEN.

Verslagen, reportages enz.

Tentoonstelling in het militair tehuis "Het Hunehuis" te Havelte. (Het Steenwijker Dagblad).

Het Steenwijker Dagblad van 14 april geeft een verslagje met foto van de tentoonstelling in het militair tehuis "Het Hunehuis" te Havelte. Het blad zegt o.m. :

"

Kunst nader tot de mensen brengen.

"

Het is niet de eerste keer, hopelijk evenmin de laatste, dat de "beheerscommissie Havelte van het Humanistisch Thuisfront in "Het Hunehuis" een kunstexpositie organiseert. Het is een nobel streven "om op deze wijze de kunst dichterbij de mensen te brengen en daarom "is het ook zo jammer, dat de bewoners van Havelte zelf de weg naar "Het Hunehuis" bij dergelijke gelegenheden zo slecht kunnen vinden. "Maar misschien verandert dat ook nog wel eens. Het is in ieder geval

"zo, dat talrijke militairen uit de legerplaats Steenwijkerwold de
"weg wel weten te vinden en wel in de eerste plaats, omdat dit
"militair tehuis hun tweede thuis is. Men kan er dit keer schil-
"derwerken bewonderen van Piet Zwiers, Von Dulmen Krumpelmann Sr.
"en Jr., kunstsmeedwerk van Van den Hoek en potterie van Dirk Staf."

-o-

De Dordtenaar over het jaarverslag van de afdeling Dordt van Humanitas.

De Dordtenaar van 31 maart wijdt enige waarderende woorden aan het jaar-
verslag van de afdeling Dordt van Humanitas. "Een jaarverslag, waaruit het
droge en dorre is geweerd : een uniek verslag" noemt het blad dit jaarver-
slag.

-o-

De persconferentie van het Humanistisch Verbond.

Op het moment, dat wij deze rubriek samenstellen hebben ons 18 verslagen
van de persconferentie bereikt. Hierbij is niet meegeteld het verslag in de
rubriek "Geestelijk Leven" van Het Vrije Volk, dat nog niet in ons bezit is,
doch dat, naar ons is medegedeeld, in vrijwel alle edities van Het Vrije Volk
is verschenen.

-o-

Lezingen van niet-Humanisten over het Humanisme. (Het Nieuwsblad van het Noorden).

Het Nieuwsblad van het Noorden van 25 april 1960 neemt uit "Kerk en
Wereld" een stukje over, waarin de rede van de Heer H.D. Louwes in de
Eerste Kamer gedeeltelijk is weergegeven. Het overgenomen stukje luidt als
volgt:

" Vrijzinnigheid en Humanisme.

" "Ik ben er echter heilig van overtuigd, dat deze humanisten,
"althans zeer velen onder hen, net zoveel als onder christenen,
"ook met alle kracht, die in hen is, trouw zijn aan het beste, dat
"zij in zich gevonden hebben. Wij moeten hen de gelegenheid geven dat
"beste te ontwikkelen. Dat moet ook de overheid in het leger doen.
"Het grote vraagstuk, waarom God aan de een zich geeft en aan de an-
"der zich anders of niet openbaart, kan ik ook niet oplossen, mijn-
"heer de voorzitter, maar ik houd voor mij vast, dat iedere echte en
"en eerlijke overtuiging op de een of andere wijze uit God is en dat
"God wel eenmaal dat raadsel voor ons zal oplossen, dat wij hier niet
"kunnen oplossen. Ik geloof, dat het ook een verstandige politiek
"voor de kerken zal zijn, want de gehele ontwikkeling van het chris-
"telijk geloof in de wereld is niet zo, dat zij inderdaad kunnen zeg-
"gen, dat zij hun boodschap zo verkondigen, dat de mensen daardoor
"algemeen zich gegrepen voelen. Wanneer die andere mensen toch met
"alle ernst streven naar een eerlijke overtuiging, naar verdieping
"van hun mens-zijn, dan voel ik het altijd zo, dat zij in de voorhof
"van het christendom kunnen zijn. Velen komen daar nooit terecht -
"daar heb ik ook niet over te oordelen - maar verdieping van de
"echte menselijkheid is toch ook een zich toewenden naar waarden, die

"in ons leven gegeven zijn en deze waarden vallen toch ook voor
"een heel groot deel samen met het christelijk erfgoed, dat onze
"gehele samenleving doortrekt. Het is mijn vaste overtuiging, ge-
"boren uit mijn christelijk geloof: geef deze mensen, waarop zij
"recht hebben, erken hun eerlijke overtuiging, oordeel daarover
"niet, maar geef hen de hulp om die eerlijke overtuiging te ver-
"diepen."

-0-

Rede Ds. Kalf te Valkenburg-Z.H. (De Nieuwe Leidsche Courant).

Volgens De Nieuwe Leidsche Courant van 8 april j.l. hield Ds. Kalf
zijn bekende rede ditmaal voor de Ned. Christen Vrouwenbond te Valkenburg-Z.H.

-0-

Humanistische rubrieken.

Humanistische rubriek in Gelderlander Pers. (Het Arnhems Dagblad).

In Het Arnhems Dagblad van 21 april is weer de rubriek Buitenkerkelijk
Humanisme opgenomen. Ditmaal wordt zeer veel aandacht besteed aan de arti-
kelreeks over "Praktische arbeid en Humanistische overtuiging" in "Mens
en Wereld", van de hand van Dr.J.P. van Praag. De schrijver van de rubriek
(Pater W. Engelen) acht deze reeks "een verhelderende bijdrage aan de alge-
mene opinievorming inzake het eigenlijke karakter van de moderne Humanis-
tische beweging in Nederland". De schrijver zegt o.m. :

" Duidelijk treedt in de gegeven voorstelling van zaken het eman-
"cipatiekarakter van het Humanistisch Verbond naar voren. Wij ach-
"ten het belangrijk dit vast te stellen, omdat dit karakter de acti-
"viteit van het H.V. wezenlijk mede bepaalt. Voor een goed oordeel
"over allerlei actuele kwesties, waarmee het Verbond zich momenteel
"inlaat en waarin het zijn eisen en pretenties niet verzuimt kenbaar
"te maken, is het onderkennen van dit emancipatie-element van essen-
"tieel belang. Dat zulk een streven weerstanden oproept, niet alleen
"bij christenen maar ook bij sommige andersdenkende en andersvoelen-
"de buitenkerkelijken, spreekt vanzelf; dat wordt ook door de mensen
"van het H.V. niet slechts aan den lijve ondervonden, maar ook begre-
"pen. Dat zij daarbij rekenen op een eerlijke en op respect gebaseerde
"krachtmeting met andere levensrichtingen is voor hen een goed recht,
"en voor die anderen een appèl om zich terdege op dit humanisme te
"bezinnen - dat wil o.a. zeggen: dit humanisme nemen zoals het is,
"en dienovereenkomstig, na grondige en alzijdige kennisname, het eigen
"standpunt bepalen."

Verder behandelt de rubriek de studie van Prof. Dr. S.U. Zuidema over
het Humanistisch Verbond in "Baanbrekers van het Humanisme" (Uitg. Wever,
Franeker), zij vermeldt de vestiging van het Vormingscentrum van het Humanis-
tisch Thuisfront in een nieuw en eigen tehuis en geeft een vinnig commen-
taartje op een stukje in de Humanistische rubriek in Het Parool over een
studie van Prof. Dhondt over de onkerkelijkheid in België.

Deze rubriek verschijnt in de hele Gelderlander Pers t.w. :

Het Arnhems Dagblad	- Het Dagblad voor de Graafschap en Liemers
Het Dagblad voor Nijmegen en Omgeving	- Het Dagblad voor Oss en Omgeving
Het Dagblad voor Oost-Noord Brabant	- Het Dagblad voor de Betuwe
Het Dagblad voor Maas en Waal en Tiel	- Het Dagblad voor Apeldoorn en Omgeving

Humanistische rubriek in Het Parool.

In Het Parool van 28 april verscheen weer de rubriek Nieuws uit de Humanistische Wereld.

De samensteller geeft een uitvoerig overzicht van de vragen, die in de Eerste en Tweede Kamer aan Minister Visser zijn gesteld met betrekking tot de geestelijke verzorging in het leger en enige kwesties het Humanistisch Thuisfront betreffende. De discriminatie van het Thuisfront wordt besproken. Cijfers worden gegeven over de subsidie van de bladen van het R.K. en Prot.-Chr. Thuisfront. Verder een stukje over de Humanistische Beweging in Noorwegen en een bespreking van "Glaube und Unglaube" van Gerard Szczesny.

-o-

Artikelen en beschouwingen. (De Twentse Courant)

De Twentse Courant van 26 maart besteedt enkele kolommen aan het Humanisme. Onder de kop: "Humanisme vindt in de P.v.d.A. grote voorvechters" wordt betoogd dat "nu de doorbraak van de P.v.d.A. is mislukt, deze partij steeds meer de partij der onkerkelijken gaat worden".

Verder staat in dit blad een stukje onder de kop: "De uitdaging van het Humanistisch Verbond", waarin gesteld wordt, dat het beste antwoord op het moderne Humanisme een Christelijk Humanisme is.

En tenslotte wordt onder de titel "Humanist met of zonder God" een beschouwing gegeven, waarvan wij het volgende voor U overnemen:

" De Humanist zonder God, de man die dus leeft op basis van "redelijkheid, van wat menselijk, van wat humaan is, eerbiedigt "zijn medemensen, erkent zijn rechten en doet zijn plichten zonder "dreiging of beloning in het hiernamaals. Hij is goed, rechtvaardig, eerlijk, trouw en liefdevol, omdat het goed is zo te zijn. "Voor elke goede daad die hij verricht staat hij nadien niet men z'n "hand open om van hierboven iets terug te krijgen.

" We zeggen nogmaals: we bewonderen de belangeloosheid van zo'n "man en we moeten erkennen, dat zijn moraal zuiver is. Ook wij, die "in God geloven, moeten aldus handelen: we moeten het goede doen en "het slechte laten, omdat het ene goed en 't andere slecht is en niet "omdat we met de schrik in ons lijf lopen vanwege de vergelding later, "of omdat we er slechts op uit zijn hoog in de hemel te komen.

" De belangeloosheid, het altruïsme, de naastenliefde moet ook ons "voornaamste doel zijn. In zover staan we gelijk met de Humanisten zonder God en die 't dus werkelijk goed menen.

" Maar de allervoornaamste verbinding, de trein waarin wij zitten, "missen de atheïstische Humanisten. Zij blijven achter en worden aan "hun lot overgelaten, daar ze het zelf willen. We moeten inderdaad "het goede doen om het goede en niet om straf uit de weg te gaan en "gratificaties voor later in de zak te steken. Maar wát is goed en "wát is slecht.

" Nu kunnen we overeind springen en zeggen: "Dat weten we uit ons "zelf". We zijn wezens toegerust met verstand, met redelijkheid en "kunnen bijgevolg weten, dat we onze medemensen op hetzelfde niveau "moeten plaatsen, als waarop we zelf staan of wensen te staan. Het

"gezegde: "Wat U niet wilt dat U geschiedt, doe dat ook een ander
"niet, is voor mensen met gezonde hersenen, overduidelijk.

" Hier vergist men zich echter deerlijk. De geschiedenis der mens-
"heid heeft ons meer dan genoeg laten voelen, dat men niet altijd
"weet wat goed en slecht is. We hebben niet voor niets een paar af-
"schuwelijke wereldoorlogen achter de rug en kunnen het nu nog niet
"eens worden over ontwapening. Mogen we ter illustratie ook nog eens
"even onze vinger steken in die vreselijke wonde van rassendiscrimi-
"natie. En bovendien in ons klein leventje zijn er zoveel dingen,
"waarvan we misschien wel weten dat het niet goed is, of het al-
"thans niet duidelijk zien, maar waarbij ons de goede wil ontbreekt.
"We hebben een instantie nodig, die zegt: dát is goed, dát is kwaad.
"We hebben God nodig, zijn openbaringen; we hebben Christus en zijn
"evangelie hard nodig om menswaardig te leven. Wil het humanisme
"degelijk gefundeerd zijn, dan moet het gedragen worden door Christe-
"lijke beginselen. De menselijke rechten en plichten staan alleen vast,
"wanneer we er van overtuigd zijn, dat ieder mens, kind van God is.
"En naast dit alles, ter ondersteuning van onze zwakke wil, is het
"toch ook wel goed, dat aan de horizon van het leven met grote let-
"ters geschreven staat: straf en beloning."

-0-

"Nieuwe Stemmen", het blad van De Vrije Gemeente, wijdt in zijn maart-
nummer een artikel aan de Humanistische geestelijke verzorging. Na een over-
zicht gegeven te hebben van het werk (dat men gekregen had van het lid van
het hoofdbestuur van het H.V., Dr. Prins) voegt de redactie dan nog het
volgende er aan toe:

" Mensen met verantwoordelijkheidsgevoel.

" Al dit werk wordt tenslotte gedaan door een redelijk aantal
"beroepskrachten en een groot aantal vrijwilligers, die voor dit
"moeilijke werk een stelselmatige scholing (hebben) ontvangen. Dit
"zijn dus allen mensen, die gedreven worden door een groot verant-
"woordelijkheidsgevoel ten opzichte van hun medemens in nood. Zij
"zelf zullen de laatsten zijn, die hiervoor lof willen oogsten.
"Bovendien zijn zij er zich vaak pijnlijk van bewust, hoeveel noodza-
"kelijke arbeid toch nog braak moet blijven liggen, en vanwege een
"tekort aan hulpkrachten, en vanwege het steeds ontbreken van vol-
"doende geldmiddelen. Er is een Steunfonds Praktisch Humanisme
"(postgiro no. 14632, N.V. Hollandse Bank Unie, Den Haag, ten be-
"hoeve van dit Steunfonds). Wellicht, dat iemand zich nu gedrongen
"gevoelt, hieraan voor éénmaal of periodiek bij te dragen.

" Daarnaast was echter de bedoeling van dit artikel, om licht
"te werpen op een belangrijk stuk geestelijke arbeid onder mensen,
"die buiten het directe bereik van onze vrije gemeente vallen en
"die toch dikwijls behoefte hebben aan medeleven en geestelijke steun.
"Het Humanistisch Verbond is zeker geen "verlengstuk" van onze Vrije
"Gemeente; maar deze geestelijke arbeid ligt toch wel in het verleng-
"de van ons vrij-religieus verantwoordelijkheidsgevoel. Het is om die
"redenen, dat wij het artikel van Dr. Prins graag op deze wijze hebben
"samengevat."

=====